

Opgave 1 Tweede Kamerverkiezingen 2017

Bij deze opgave horen de teksten 1 tot en met 3 en afbeelding 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Deze opgave gaat over de verkiezingen voor de Tweede Kamer van 15 maart 2017. In totaal namen 28 politieke partijen deel aan deze verkiezingen. Voorafgaand aan de verkiezingen voerden de politieke partijen campagne om de stem van zoveel mogelijk kiezers voor zich te winnen. Meer dan bij eerdere verkiezingen maakten zij daarbij gebruik van sociale media. De uiteindelijke verkiezingsuitslag maakte het moeilijk om een kabinet te vormen. Er waren minstens vier partijen nodig voor een meerderheid in de Tweede Kamer.

Gebruik tekst 1.

Tekst 1 is een bericht van de Facebookpagina van de ChristenUnie tijdens de verkiezingscampagne.

Politieke partijen vervullen een aantal functies, zoals de articulatiefunctie en de communicatiefunctie.

Uit tekst 1 blijkt dat de ChristenUnie ook **andere** functies van politieke partijen vervult.

- 2p 1 Noem twee van deze functies en geef aan waaruit blijkt dat de ChristenUnie deze functies vervult. Gebruik in je antwoord:
- twee functies van politieke partijen;
 - bij elke functie informatie uit tekst 1.

Verkiezingen kunnen opgevat worden als een strijd om de macht.

- 2p 2 Leg dit uit met het kernconcept macht. Gebruik in je uitleg de woorden 'hulpbronnen', 'doelstellingen' en 'handelingsmogelijkheden'.

Gebruik tekst 2.

Uit tekst 2 blijkt dat politieke partijen bij het online campagnevoeren rekening houden met het referentiekader van mensen.

- 2p 3 Leg uit waaruit dit blijkt. Gebruik in je uitleg:
- het begrip referentiekader;
 - informatie uit de regels 1 tot en met 53 van tekst 2.

Toen de samenleving verzuild was, waren er niet veel zwevende kiezers.

- 3p 4 **a** Leg uit hoe socialisatoren in de verzuilde samenleving hieraan bijdroegen. Gebruik in je uitleg:
- twee socialisatoren;
 - de omschrijving van het kernconcept politieke socialisatie.
- b** Geef een verklaring voor het feit dat er tegenwoordig meer zwevende kiezers zijn dan in de verzuilde samenleving. Gebruik in je verklaring de omschrijving van het kernconcept individualisering.

Gebruik tekst 2.

Er kan gesteld worden dat bij het online campagnevoeren van D66 sprake is van rationalisering.

- 3p 5
- Geef de omschrijving van het kernconcept rationalisering. Gebruik in je omschrijving de woorden ‘ordenen’, ‘voorspelbaar’, ‘doelgericht’, ‘efficiënt’ en ‘resultaten’.
 - Leg vervolgens met behulp van deze omschrijving uit dat er bij het online campagnevoeren van D66 sprake is van rationalisering. Gebruik in je uitleg:
 - de woorden ‘ordenen’, ‘voorspelbaar’, ‘doelgericht’, ‘efficiënt’ en ‘resultaten’;
 - informatie uit tekst 2 waarin rationalisering te herkennen is.

Gebruik tekst 3.

In een verkiezingscampagne proberen politieke partijen kiezers voor zich te winnen met een boodschap die bij de partij past. Tekst 3 is afkomstig van de Twitterpagina van Gert-Jan Segers, lijsttrekker van de ChristenUnie. Kenmerkend voor de verkiezingscampagne van de ChristenUnie is de aandacht voor het gezin en voor Bijbelse waarden en normen. De ChristenUnie behoort tot de confessionele stroming.

- 2p 6
- Leg uit bij welk **ander** kenmerk van de confessionele stroming de campagneboodschap uit tekst 3 past. Gebruik in je uitleg:
- een kenmerk van de confessionele stroming;
 - een voorbeeld uit tekst 3.

Gebruik afbeelding 1.

Sociale media bieden de mogelijkheid om specifieke groepen te bereiken en hen te overtuigen een partij te steunen. Afbeelding 1 is een gesponsord bericht van D66 op Facebook.

Er kan een onderscheid gemaakt worden tussen verschillende typen gezinnen.

- 2p 7
- Leg uit waarom de boodschap van afbeelding 1 past bij het moderne gezin. Gebruik in je uitleg:
- een kenmerk van het moderne gezin;
 - informatie uit afbeelding 1.

In afbeelding 1 noemt D66 welke resultaten de partij heeft gehaald en wat concrete doelen van de partij zijn.

Stel dat je als campagneleider van een nieuwe politieke partij een soortgelijk Facebookbericht wilt maken dat als doel heeft om leden van een kostwinnersgezin ervan te overtuigen op jouw partij te stemmen.

Daarvoor moet je nog een concreet doel formuleren waarvoor jouw partij strijdt.

- 2p 8
- Formuleer een concreet doel waarvoor jouw partij strijdt en waarmee je leden van een kostwinnersgezin wilt overhalen op jouw partij te stemmen. Doe dit door het volgende aan te vullen:
Stem op ... (verzin naam partij)! ... (naam partij) strijdt voor:
 - Geef aan bij welk kenmerk van een kostwinnersgezin dit doel past.

Soms stemmen kiezers strategisch bij verkiezingen. Dit kan verschillende redenen hebben. Zo kunnen mensen bijvoorbeeld strategisch kiezen als ze twifelen of de partij van hun eerste voorkeur kans maakt op regeringsdeelname en ze hun stem graag geven aan een partij die deel uit gaat maken van de regering. Zij stemmen dan niet op de partij waar zij de meeste affiniteit mee hebben, maar bijvoorbeeld op een partij van hun tweede of derde keuze die meer kans maakt op regeringsdeelname. Deze kiezers twifelen tussen 'een stem met het hart' of 'een stem met het hoofd'.

- 2p 9
- Leg het dilemma van deze kiezers uit. Gebruik in je uitleg de omschrijving van het kernconcept representativiteit.

Na de verkiezingen van 2017 had geen partij een meerderheid in de Tweede Kamer. In de formatie probeert men een regeringscoalitie te vormen.

- 1p 10
- Welke afweging moeten alle politieke partijen maken als zij regeringsdeelname overwegen? Gebruik in je antwoord de omschrijving van een kernconcept bij het hoofdconcept verhouding. Noem ook de naam van het kernconcept.
- Je mag het kernconcept 'macht' niet gebruiken.*